

Večkrat slišimo o poskusih z raketa-mi. Vsak raketni poskus je za dnevno časopisje povod, da razgrinja pred ra-dovednim človeštvom več ali manj drz-ne načrte za bodočnost. Pred kratkemu je bilo čitati v listih, da ni več daleč tre-nutek, ko bo mogoče poslati brzopostilj-ke s pomočjo rakete iz Berlina v Nju-jork v petih minutah. Zakaj ne, bo po-vprašal čitatelj? Zgorajna trditev se ne zdi na prvi pogled tolikanj drzna in vendar vsebuje nekaj, kar bo za večno nemogoče. Naj odkrijejo znanstveniki kar-koli, naj iznajdejo nove pogonske sile, o katerih nimamo danes niti pojma, ali stvari, ki bodo napram sedanjim igrače; nikoli ne bo prifrčala raketa v 5 minu-tah iz Berlina v Njujork. V najboljšem slučaju bi rabila za polet na omenjeno razdaljo 15 minut, ali pa bi sploh nik-dar ne dosegla cilja. In zakaj ne? Nam vsem je znana privlačna sila zemlje. Te moči se ne more otresti nobeno telo na zemlji, v vodi ali v zraku. Privlačnost zemlje in hitrost telesa sta med seboj v gotovi zvezi. Ako bi prekoračila brzina gotove meje, potem bi bila premagana privlačnost zemlje. Največja brzina, do katere bi se lahko povzpelo zemeljsko telo, bi bila 8 km na sekundo. Ako na-obrnemo to hitrost na vzgled z raketo, bi to pomenilo, da bi bilo treba za raz-daljo Berlin—Njujork (7200 km) 15 mi-nut. Prelet te razdalje v petih minutah bi pomenil brzino 24 km na sekundo, kar pa je in bo nemogoče. Vzemimo, da bi uspelo, se povzpeli do hitrosti nad 8 km na sekundo, potem bi bilo tako le-teče telo rešeno zemeljske privlačnosti, ne bi sledilo pri poletu več krivulji zemlje, ampak bi sfrčalo ven v svetovni prostor in bi zatonilo nekje v neskonč-nosti. Nikoli pa bi ne moglo s tako br-zino leteče telo bodisi tudi raketa, do-seči pri izstrelu mu namenjenega cilja.

Že kuharica doseže pri kuhanju vro-čino 100 stopinj C in še več. Kovač in ključavničar prideta pri razbelenju že-leza ter jekla do 1000 stopinj C in pre-ko. Plavži poznajo vročine več tisoč stopinj C. V nikakoli primeri z vročino ni

Hmelj zopet nese!

Nekaj let so sicer hmeljarji imeli skr-bi, kaj bo s hmeljem, nekateri so ga kar začeli opuščati, toda zopet je prišel čas, da hmelj zelo dobro nese! Letos ponu-jajo zanj že prav lepe svote.

Samo dober hmelj ima dobre cene!

Kdor hoče za svoj hmelj dobiti dobre cene, mora znati s hmeljem pravilno ravnati. Posebno važno je obiranje, prebiranje in sušenje, kar se lahko vsak najbolj strokovno podučil iz knjige

»Hmeljarstvo«,

ki jo je napisal strokovnjak inž. Vinko Sadar. Naročite knjigo danes, vsaj 10-krat se vam bo že letos izplačala! Do-bite jo v vsaki knjigarni. Cena ji je 50 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

mraz. Temperature 100 stopinj C pod ničlo so že nekaj posebnega in se je mo-goče dokopati do njih v prostorih za poskuse. Vsak še nižji temperaturni pa-

dec zadene na težko premagljive težko-če. Najnižja ohladitev znaša okrog 272 stopinj C. Pri 273 stopinjah pod ničlo, torej še eno stopinjo nižje nego 272, leži takozvana absolutna ničla, temperatu-ra, ki vlada izven naše zemlje nekje v neskončnosti. In sedaj pride preseneče-nje: Nikoli ne bo mogoče doseči tempe-rature pod 273 stopinj C. Misel, da vsi bodoči rodovi ne bodo dosegli nižje tem-perature nego 273, se zdi nepoučenemu neverjetna. Vendar je to dejstvo, ki se ne da omajati. Da dokažemo našo sme-lo trditev, si moramo biti na jasnem o pojmih »toplota« in »mraz«. Toplota ni ničesar drugega kakor premikanje. Kar velja za človeka, da se ogreje s pregiba-njem, je veljavno tudi za druga telesa do najmanjših drobcev stvari, ki se ime-nujejo molekili in elektroni. Čim bolj se ti najmanjši deli telesa gibljejo, tem toplejše je telo. Nasprotno: Čim slabše je gibanje, tem bolj občutimo mraz. Pri 273 stopinjah pod ničlo je vsako giba-nje izključeno in s tem je ugasnjena vsaka iskrica toplote, stvar postane mrt-va. Več pa ni mogoče, ko popolnoma mirovati, nič storiti, več tudi stvar ne more in iz tega sledi dejstvo, da so niž-je temperature kot 273 stopinj C za vso večnost izključene.

Razmah katol. dijaške organizacije.

Črnogled človek vidi vse v temnih barvah ter izraža o sedanjem času in sedanjem človeštvu mrko in temno sodbo. Je res mnogo slabega na svetu, kar napolnjuje človeka z bridkostjo in skrbjo. So pa tudi lepi pojavi, ki so po-vod in osnova upanju in pričakovanju boljših časov. Tak pojav je prodiranje katoliške misli med izobraženstvo, zla-sti med vseučiliško mladino. Mladina,

in to najboljša med njo, se ne zadovo-ljuje z marksističnimi (komunistični-mi in socialističnimi) obljubami, tudi ne z nacionalističnimi frazami, marveč se v vedno večjem številu zateka k vre-lcu resnice, pravice, sreče in miru, in to je katolicizem. Katoliško gibanje med vseučiliško mladino dobiva vedno večji razmah.

V Španiji so katoliške dijaške orga-nizacije najštevilnejše med vsemi. Ka-toliški španski dijaki stoje v prvih boj-nih vrstah zoper brezversko framaso-nstvo in brezbožni marksizem. Kjer je treba, vselej in povsod nastopajo v jav-nosti kot prvohoritelji za verske sveti-nje španskega naroda ter za svobodo in pravice katoliške Cerkve. Južno-ameriška zveza katoliških dijakov je

Kadar mi je vseeno, katera pride, pokličem Mulčko.

Smejal se je svoji šali in mi pri slovesu srčno in krepko stisnil roko.

Ko je odšel, me je Tim gledal molče, pa z očitkom.

»Ali je to naša nova družba?«

Tudi sam sem imel v srcu dvojna čuvstva, sklenil pa sem, da bom živel s prebivalci v goz-du, dokler bom prebival v njem, v sporazum-nosti.

Včeraj torej je bil prvi večer pri skatu. Go-stilna se imenuje »Pri grozdu«. Zakaj, ne vem; kajti v vsej tej visoki dolini med gozdovi nikjer ni trte. Obe gostilničarki, Milčka in Malčka, sta brhki deklici, dvojčki in čudovito si podobni. Ker imata obe enako prečo in enako spletene lase, obe enak glas, isto hojo, se čisto enako oblačita, ne morem razumeti, kako bi ju mogel kdo ločiti.

Nadučitelj mi je pripovedoval, da sta si bili kot otroka tako podobni, da ju tudi starši niso

mogli ločiti. Zato so Milčki takoj po rojstvu privezali okrog vratu rdeč, Malčki pa moder trak. Nekoč pa, ko sta imela otroka nekako dve leti, sta obe obenem izgubili trakova in tedaj je bilo težko dognati, katera je bila Milčka in ka-tera Malčka, posebno še zato, ker sta otroka na vprašanje, kako je kateri ime, odgovarjali s čisto enako donečim tuljenjem. Tedaj je gostilničar »Pri grozdu« očetovsko razsodil: »Ta je Malčka, ta pa Milčka. In hitro jima privežite nova tra-kova! In kar sem rekel sedaj, pri tem ostane!« Bog daj, da bi se gostilničar ne bi bil zmotil in da se bo vjemalo to s krstnim listom.

Nadučitelj je tudi povedal, da jih ne loči, čeprav ju je imel v šoli in ju ima sedaj vedno pred očmi.

Gospod Boltežar se je perogljivo zasmel.

»To pride od tod, dragi moj, ker nimate pra-vega pogleda, ker takorekoč ne znate preceniti! Jaz vselej vem, katera sester je. Toda to je moja skrivnost.«

»Da,« se je oglasila ena izmed sester, ki nam je ravno prinesla piva; »ta skrivnost pa je čisto

riji odpade na 1500 prebivalcev en avto, na Litvanskem na 1100 prebivalcev 1 avto. Na Japonskem je uporaba avtomobila dvakrat ta-ko velika kakor na Bolgarskem in Litvan-skem. Na Japonskem pride na vsakega 700. prebivalca en avto. V Havai, ki posedaja 48 ti-soč avtomobilov, od katerih je četrti del tovornih, pride že na vsakega 7. prebivalca avto, v Novi Zelandiji na vsakega 8. človeka. Avstralija posedaja 570 tisoč avtomobilov in tam ima vsak 11. pre-bivalec avto. Daleč ta-ko ni razširjen avto-mobil v Afriki in po Aziji, ki pa posedata precej dobre železniške zveze. Egipt ima 31.000

hotela imeti letos svoj občni zbor v mestu Limi v državi Peru. Ker sovražni odnosi med južno-ameriškimi državami niso ugodni za miroljubno študentovsko zborovanje, se bo nameravani občni zbor katoliške dijaške zveze vršil o priliki svetloletnega romanja 12. oktobra v Rimu, središču krščanstva. V Luksemburgu se je od 5. do 11. avgusta vršil občni zbor velike katoliške študentovske organizacije, ki nosi naslov Pax romana (Rimski mir) in ki je v njej včlanjenih preko 50.000 katoliških študentov. Na tem zborovanju so tudi bili navzoči zastopniki katoliških slovenskih in hrvatskih akademikov. V državi Chile v južni Ameriki vodijo katoliški dijaki zmagovito borbo zoper liberalne in marksistične elemente. Na vseučilišču v Valparaisu je pri volitvi predsednika študentovskega stanovskega društva zmagal katoliški kandidat proti združenim liberalcem in marksistom. Letos so katoliški dijaki v tej državi izdali poseben oklic na javnost, v katerem odločno opredeljujejo svoje katoliško stališče v vseh važnih vprašanjih javnega življenja. Ne raste pa samo v posameznih državah število katoliško organiziranih dijakov, marveč v društvih samih raste katoliški duh. Poljsko dijaško društvo »Preporoda« je letos v velikonočnem času razvilo živahno agitacijo med študenti za izpolnitev velikonočne dolžnosti. Uspeh je bil ta: 8000 študentov je prejelo sv. obhajilo. Belgijski katoliški študenti, ki so organizirani v 23 društvih, so ustanovili posebno društvo za podpiranje katoliških misijonov. To društvo je doseglo velike zasluge za razvoj katoliške misijonske misli med mladino in za pospeševanje misijonov v belgijskem Kongu.

*

MOŽEM IN FANTOM IZ DEKANJE LAŠKOI

Možje in fantje iz laške dekanije, na shod k Sv. Mihaelu nad Laškimi zadnjo nedeljo dne 27. avgusta! To nedeljo priredi prav za vas Apostolstvo fantov in mož proslavo 1900letnice

našega odrešenja na križu. Pridite vsi, noben naj ne izostane! Sprčajte, da je vam beseda križa velika sveta stvar, vredna najvišjih žrtvi! Shod se vrši po sledečem sporedu: ob pol devetih pridiga v cerkvi, slovesna sv. maša, po sv. maši zunaj cerkve zborovanje, govor č. g. dr. Hohnjeca, sklep v cerkvi z litanijami, zahvalno pesmijo in posvetitvijo božjemu Srcu. V cerkvi govori g. Ratej iz Trbovelj.

Polzela. Katoliško prosvetno društvo iz St. Andraža pri Velenju priredi v nedeljo dne 20. avgusta, ob treh popoldne v dvorani g. Pong-Turnška (Prosvetni dom) tridejansko dramo »Dva bregova«. Snov drame je zajeta iz življenja beračev ter je vseskozi zanimiva. Med odmore svira tamburaški zbor iz St. Andraža. Vstopnina znaša: sedeži 5 Din, stojišča 3 Din. K obilni udeležbi uljudno vabljeni! Bog živiti!

Petrovče pri Celju. Fantovski zlet na Uršlo goro dne 6. in 7. avgusta t. l. je v nas fantih zapustil neizbrisne spomine. Združeval je koristno s prijetnim. V nedeljo zvečer so bile večernice in fantovski sestanek, na katerem smo zopet poživili v sebi Marijanskega, družinskega duha, saj je naša fantovska kongregacija širom sveta kakor ena familija, kjer vlada ljubezen in bratstvo. Po sestanku je sledil pristen družabni večer, kjer so nam ob zdravi

Ptuj in ptujska okolica — pozor na 3. september!

Ta dan se vrši zvečer od pol sedmih v ptujski stolni cerkvi

velik cerkveni koncert v proslavo 1900letnice Kristusove smrti.

Slovensko pevsko društvo »Maribor« izvaja s pomočjo vojaške in civilne godbe ter solistov znameniti Haydnov oratorij

»Sedem zadnjih besed Jezusovih na križu«.

Oskrbite si pravočasno vstopnice v predprodaji pri Kmečki posojilnici in v prodajalni Katoliškega tiskovnega društva v Ptuj.

Valentin Hladin, Celje,

Prešernova ulica 14.

Informirajte se o ugodnih cenah našega izborna izbranega modno-manufakturnega blaga! — Ugodni položaj našega trgovskega lokala na eni najprometnejših celjskih ulic nam omogoča živahno kučijo, hitro in stalno menjavanje blaga ter vam zato lahko vsak čas zaupno postrežemo s svežim in modernim manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah. Da izkoristite to ugodno priliko, Vas vabi

809

Valentin Hladin, Celje,

Prešernova ulica 14.

809

zabavi in petju lepih pesmi le prehitro minule večerne urice. Radi bi se kramljali med seboj, pa bilo je treba iti k počitku. Ponedeljek zjutraj je bila sv. maša in skupno sv. obhajilo vseh zletnikov. V nagovoru nam je voditelj utrjeval zavest, da vodi pot na goro Tabor poveljanja le čez Oljsko goro trpljenja za versko prepričanje in čez Uršlo goro samoposvečenja in krepostnega fantovskega življenja. Težko nam je bilo opoldan slovo od Uršle gore, radi bi še bili ostali, toda delo nas je klicalo nazaj v dolino. V srcih vseh pa se je porodil sklep, da drugo leto zopet poromamo na našo priljubljeno Uršlo goro, da obnovimo zvestobo do svoje duhovne Matere in fantovske ideale. Naj se uresniči voditeljev namen pri sv. maši, ki jo je daroval za nas, da bi božje Srce utrjevalo vez ljubezni med ljudstvom in duhovnikom. Cerkevemu ključarju župnije Razbor pa v globoki hvaležnosti za prijazno pogostitev in postrežbo kličemo na svidenje drugo leto!

*

Ali si že obnovil naročnino?

avtomobilov in pride avto na vsakega 480. prebivalca, v Alžirju na vsakega 119. prebivalca, v južno-afriški uniji že na vsakega 51. človeka en avtomobil. Na otoku Kuba posejda drugokotični 40.000 avtomobilov, v južno-ameriški državi Peru 14.300, v Urugvaju 46 tisoč, tako da ima vsak 40ti avto. V Aziji posejda Japonska 96.000 avtomobilov, od teh je ena tretjina tovornih. V angleški Indiji odpade na vsakega 1987. prebivalca en avtomobil, v nizozemski Indiji pa na 689. Na Filipinskem otočju posejda avto vsak 326. prebivalec. Treba še povdariti, da se je razmnožil avtomobil pri drugo-

preprosta. Jaz imam zlat podočnik, Malčka ga pa nima. In gospod Boltežar pazi na to, če katera govori in zazeja, in potem vé.

Tako je bil širokoustnež razkrinkan.

Prijetno je »Pri grozdu«. Tu je prav ljubka sobica za boljše ljudi, obita z lesom. Po stenah vise štiri podobe, tri pokrajine in en portret. Ta ima napis »Milčka in Malčka«. Na portretu je le en obraz, in ta je lahko ena ali druga izmed sester. Mislím, da sta obe menjaje se sedeli kot model, kakor je že bilo, katera je pač imela kaj časa.

Portret in pokrajine so izvirna dela, vse podobe so od istega slikarja, naslikane z dobrim znanjem.

Zopet je bil nadučitelj tisti, ki mi je podobe pojasnil.

»Podobe je naslikal Anton Močilnik. To je mlad umetnik, ki živi večinoma na tujem, večkrat pa prihaja tudi semkaj.«

»Sin mojega gospodarja,« je pristavil in objasnili Boltežar. »Pravijo, da je zelo nadarjen. Njegov oče, grajščak, je hudo nasprotno, da bi

sin bil slikar, in imel je prav. Meni te packarije kar nič niso všeč.«

Milčka se je opravičevala: »Nisva mogli drugače, ker je pač sin našega milostljivega gospoda.«

»Draga gospodična,« sem odvrnil, »podobe so dobre in portret je kar srčkan.«

Zasmejala se je.

»Ali sem taka? O Bog, o Bog! Potem je gotovo Malčka, ona je večkrat sedela za model kakor pa jaz.«

Prijetno je »Pri grozdu« —

In nato smo pričeli s skatom. Gospod Boltežar, nadučitelj in jaz. To igro imam jaz za isto kot hojo v gledališče. Vsak dan — strašno! Od časa do časa pa — prav rad.

Izgubljal sem zaporedoma. Moji soigralci so bili veliko močnejši. Gospod Boltežar je zgled dobrega, toda nervoznega igralca. Če sem kot njegov nasprotnik pri igri napravil napako, zaradi česar je igro dobil, se je dobrodušno smejal in me tolažil: »No, napake, ki jih človek ne naredi, so zgrešile svoj namen!« Če sem pa kot